

Олександр Волков.

доктор філософських наук,
професор кафедри соціальної роботи,
соціальної педагогіки та дошкільної освіти
Мелітопольського державного педагогічного
університету ім. Б.Хмельницького

КОНСТРУЮВАННЯ ХУДОЖЕСТВЕННОГО ОБРАЗУ НА МУЗИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ У ДОШКІЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ЯК ЗАСІБ ВИХОВАННЯ

У статті розглянуті питання конструювання художнього образу на музичних заняттях в дошкільних установах. Розкрито його значення для розвитку творчих здібностей. Виявлено передумови вдосконалення якості роботи музичного керівника

Ключові слова: конструювання, художній образ, творчість, мелодекламація.

В статье рассмотрены вопросы конструирования художественного образа на музыкальных занятиях в дошкольных учреждениях. Раскрыто его значение для развития творческих способностей. Выявлены предпосылки совершенствования качества работы музыкального руководителя

Ключевые слова: конструирование, художественный образ, творчество, мелодекламация.

The article deals with the issues of constructing an artistic image in music lessons in preschool institutions. Its importance for the development of creative abilities is revealed. Prerequisites for improving the quality of work of the music director are revealed

Key words: design, artistic image, creativity, melodeclamation.

Актуальність статті. Сьогодні велика увага приділяється дослідженню технічної творчості, оскільки техніка є засобом володіння матеріальними благами. Теоретичному обґрунтуванню художньої творчості на заняттях гуманітарного циклу приділяється мало уваги, хоча саме вона сприяє становленню особистості. Перевага мистецтва полягає в тому, що у дитини з'являється можливість відкрити для себе світ художніх образів. Творчість виникає не завдяки оперуванню числами, предметами та властивостями, а завдяки художнім образам, серед яких є прекрасні та потворні, смішні й трагічні, великі й ниці. Переживаючи їх, виникає можливість сформуванню духовний світ. Творчість є не тільки сферою застосування фантазії та уяви, винахідливості та винахідництва, а сферою засвоєння морального досвіду людства.

Постановка проблеми. Звернемо увагу, що технічна творчість дозволяє відчувати себе володарем природи. Набагато складніше стати “володарем” самого себе, виявити своє призначення та реалізувати його. Це актуально, оскільки людина живе у світі смислів, а основна проблема полягає в тому, як навчитися розрізняти добро і зло, істину і неправду тощо. Дитина існує в залежності від здатності їх розрізняти, тому призначення вихователя полягає в допомозі, яку він може надати дітям вже в ранньому віці. Звернення до художнього

конструювання не тільки виправдане, воно необхідне, оскільки дитина бачить світ крізь призму прекрасного. Його актуальність в тому, що воно охоплює види мистецтв незалежно від їхньої своєрідності. Звернемо увагу, що композитор, поет, архітектор, режисер та інші творчі особистості, перш ніж створити витвір мистецтва, відтворюють і осмислюють образи, які потім втілюють у своїй творчості. Тому вони не копіюють реальність, а виражають її бачення. Творчість передбачає художнє конструювання, і тільки потім читець читає вірш, музикант виконує музичний твір, художник малює картину тощо.

Формулювання цілей статті. Відповідно до позначеної проблеми виникає необхідність розглянути значимість конструювання художнього образу для розвитку дитини, його складові та особливості практичного використання.

Виклад основного матеріалу. Якщо мова йде про художній образ, то необхідно мати на увазі автора, у свідомості якого він виникає. Ним може бути і дитина молодшого віку, яка малює картину або співає пісеньку. Образ сам по собі стосується героя, якому належить бути твором мистецтва, тим не менш, він має самостійність і автономність. Саме ставлення автора до героя, на думку М. Бахтіна, і визначає своєрідність драматургії твору мистецтва [3]. Його точка зору дозволяє використати переваги феноменології та екзистенціалізму при аналізі художньої творчості. Герой – це феномен, який виникає при осмисленні реальності. Він виникає як результат вимислу на основі осмислення свого існування. Образ героя спочатку створюється автором, а потім осмислюється кожним, хто звертається до твору мистецтва, тому співавтором виступає і дитина, яка його виконує. При осмисленні та втіленні образу героя виникають такі запитання: який він, добрий чи злий, сміливий або боягуз, переможець або переможений, як до нього ставитися? Тому дуже часто несвідомо дитина копіює вчинки героїв, які йому сподобалися.

Значення художнього твору для дитини полягає в тому, що його виконання дозволяє висловити переживання і зрозуміти себе. Це можливо через його прояв як творця, який є співавтором по відношенню до героя, який належить твору мистецтва. На думку М. Бахтіна, це пояснюється тим, що наша свідомість ніколи не скаже собі завершального слова [3, с. 20]. Необхідний інший, таким є герой, співвіднесення з яким необхідне, щоб поглянути на себе його очима, і тим самим повернутися до себе самого, за допомогою чого відбувається прийняття належного для самого себе. Інший – це герой художнього твору, образ якого осмислюється в процесі виконання. Відбувається повернення до самого себе, оскільки вдається позбутися злості, насильства, агресивності, а також виникає потреба здійснити добро, досягти справедливості, виявити дружелюбність. Звертаючись до образу героя, дитина дивиться на себе його очима, відповідно, бачить себе з боку, вчиться критично оцінювати себе. Тому в процесі виконання художнього твору відбувається не тільки формування художнього смаку, а й осмислення самого себе, формування самооцінки за допомогою співвіднесення з образом героя. Це не тільки естетичне відношення, але й екзистенціальне, оскільки при цьому відбувається зміна стану свідомості. Переживання не може мати місце при виконанні, коли виконавець необдуманно відтворює текст. Тільки тоді, коли є співвіднесення себе з героєм, коли події, що відбуваються, переживаються, можна побачити себе з боку. Таким чином, дитина, як співавтор, отримує здібність бачити себе очима інших, серед яких друзі, батьки, близькі та вихователі. Це повернення до себе для дитини необхідне, оскільки твір мистецтва стає для неї ніби дзеркалом, в якому вона бачить себе.

Своєрідність позиції героя можна використовувати в процесі виконання пісні, читання вірша. Наприклад, дитині дається завдання прочитати вірш так, як продекламував би його ведмідь, заєць чи лисиця. Подібне завдання може мати місце при виконанні дитячої пісні. Зрозуміло, що в залежності від своєрідності героя, який в цьому випадку стає співавтором, змінюються засоби виразності. Йдеться про зміну позиціонування співавтора, який може приміряти на себе різні образи. Його неможливо розглядати окремо від героя ще й тому, що позиціонування припускають присвоєння. Дитина як співавтор може співчувати герою, переживати його невдачі та неправильне ставлення до себе, світу та інших.

До числа найбільш поширених помилок, які робить керівник на заняттях, належить розгляд засобів виразності незалежно від образу героя, який навіть не згадується. Діалог організовується, наприклад, за допомогою такого завдання: розкажіть, які засоби виразності автор використовує в цьому вірші? Тому обговорення засобів виразності має обов'язковою мірою бути пов'язане з героєм твору мистецтва. Завдання керівника полягає в тому, щоб підкреслювати їх обумовленість і єдність.

Таким чином, дитина має можливість “приміряти” на себе образи різних героїв. Іншими словами, будь-яке звернення до твору мистецтва передбачає конструювання художніх образів. Звернемо увагу, що ця форма роботи на занятті може стати цікавою для дітей. Справді, дуже цікаво виступати в ролі казкового персонажа. Це перевтілення, яке захоплює дітей. Талановитість керівника полягає в тому, щоб побудувати роботу таким чином, щоб театралізація діяльності сприяла розвитку творчих здібностей дитини [6]. Актуальність цього питання полягає в тому, що вона виправдовує тривалу роботу над технічними навичками, перетворюючи їх в цікаве і привабливе заняття. Оскільки увага молодших дітей дуже нестійка, тому ролі дуже швидко змінюються. Важливо, щоб сценарій художнього конструювання залишався постійним, щоб діти поступово могли самостійно його використовувати. Іншими словами, місце керівника займає одна дитина, найбільш талановита, а потім залучаються інші.

Однією з форм роботи над втіленням художніх образів є хорова (групова, колективна) мелодекламація в методиці музично-співочого виховання Д. Огороднова [9]. Вона передбачає хорове читання віршів під диригентський жест керівника, який показує відносну висоту вимовлення слів. Це дозволяє передати напрямок мелодики вірша, ритм і темп читання, своєрідність артикуляції. Мета мелодекламації у вокальному вихованні полягає в розширенні діапазону голосу, формуванні правильної артикуляції, дикції та відгуку на диригентський жест. Групова мелодекламація передбачає обов'язкове попереднє конструювання художніх образів, оскільки без цього неможливе використання засобів виразності.

Коли говорять про художні образи, мають на увазі героїв, які діють у літературному творі. У дошкільному віці мислення має предметний характер, тому герой вірша повинен бути річчю або істотою. Це може бути тварина або людина, механізм, дерево, казковий персонаж, які поживаються, мають характери, здійснюють вчинки. Керівник починає з того, що декламує свій варіант інтерпретації вірша, пояснює своєрідність образів героїв, їхні дії, з якими знайомляться діти, і підштовхує їх до створення власних, щоб розвивати самостійність художнього мислення, пояснює, що характер героїв може розкриватися під час читання по-різному. Вони можуть бути веселими і сумними, добрими і злими, зарозумілими і доброзичливими тощо. На вчинки інших вони також реагують по-різному, в одній інтерпретації – негативно, засуджують, в іншій – позитивно, зі схваленням чи, навпаки, байдуже. Варіантів трактувань образів героїв багато, це відкриває широкі можливості для прояву дитячої фантазії. Те саме можна сказати з приводу практичного втілення задуманого образу героя. Проблема полягає в тому, що втілити задумане надто складно, оскільки для цього необхідно оволодіти технікою мелодекламації. Залежно від рівня технічних навичок, деякі варіанти здадуться складними, а інші – простими. Керівник повинен знати рівень розвитку художнього мислення дітей, навчати в “зоні найближчого розвитку”, за Л. Виготським [7].

Виникає питання про переконливість втілення образу героя в тому чи іншому вірші. Можливо, при виконанні воно було не дуже яскравим, навіть млявим і невиразним. Це пояснюється тим, що мелодика вірша, ритм і метрика, динаміка, не відповідали задуму. Тоді виконавець відчуває розчарування і навіть невдоволення собою, що цілком природно. Саме таке невдоволення є підставою для тривалої роботи над технікою мелодекламації, примушує вдосконалювати майстерність. Починається художній пошук, муки творчості, які ніколи не припиняються. Вважається, що вони доступні тільки дорослим виконавцям, які оволоділи майстерністю. Але їх можна зробити доступними і для дітей в дитячому садку, якщо

керівнику вдасться організувати роботу з конструювання художніх образів, бо з неї і починається пошук виразних засобів. Тепер вже вивчений напам'ять вірш розглядається лише початковим етапом на шляху втілення образів героїв. Знову і знову він читається в різних інтерпретаціях, при цьому кожна з яких істотно відрізняється від наступної. Це пояснюється тим, що образ героя можна показати по-різному, в різних перевтіленнях, іноді в химерних і незвичайних. Такий пошук є елементарною колективною режисурою, в якій присутнє змагання, тому він дуже цікавить дітей. Пошук допускає, що герой може вчиняти в одних і тих самих ситуаціях по-різному, оскільки ставить інші цілі, які досягаються також інакше. Він може бути мужнім і відважним або, навпаки, жалюгідним і боягузливим, сподіватися або ні в що не вірити, відстоювати себе або поступатися. Дитина тоді стає співавтором, коли прагне зрозуміти, що являє собою герой вірша, як він може себе показати і яким чином. Поза авторського ставлення до героя, який позначив М. Бахтін, вивчення вірша, навіть його мелодекламація, перетворюється в заучування готових штампів або втілення освоєних технічних прийомів, що викликає роздратування у дітей.

У колективній мелодекламації діти самостійно керують хором читанням вірша, оскільки в цьому є необхідність, іншими словами, виконують роль диригента. Вони втілюють своє бачення образів героїв, ситуацій, в які вони потрапляють. Тим самим потреба в оволодінні технікою мелодекламації зростає, оскільки приходить усвідомлення того, що при цьому розширюються можливості втілення задуманого. Дитина використовує диригентські жести, управляє хором прочитанням вірша, набуває досвід управління звучанням. При цьому вона повинна мобілізувати художнє мислення, оскільки бере участь в управлінні іншими, які оцінюють результати її діяльності. Діти не можуть бути байдужими до дитини, що керує ними, оскільки вона висловлює своє бачення художнього героя. У цій ситуації вона вже не слухняний виконавець волі художнього керівника, а самостійний диригент, який керує колективним читанням вірша. Безумовно, хорове прочитання віршів є творчою майстернею для дітей, в якій вони можуть спробувати свої сили, здібності, проявити волю. Дуже важливо, що творчий процес має оперативний і спонтанний характер, оскільки необхідно вийти перед групою і запропонувати свій варіант розуміння образів героїв. Художнє конструювання використовується до того, щоб його результати втілилися у виконанні, і дуже часто те, що вийшло, не відповідає тому, що передбачалося. Цікава репетиція відрізняється тим, що диригенту вдалося створити цікавий художній образ, пояснити зміст задуманого і здійснити його в хоровому виконанні вірша. Однак можлива ситуація, що результат не відповідає очікуваному, тоді виникає необхідність зміни засобів виразності. Якщо при цьому творчий процес проходить жваво та цікаво, то така форма роботи захоплює дітей. Результати своєї діяльності оцінюють не тільки вчитель, а й діти. При цьому негативна оцінка сприймається як загальна невдача, що спонукає до вдосконалення як образів героїв, так і техніки мелодекламації. Не вийшло, отже, треба щось змінити, виправити і поліпшити. Результатом цієї тривалої роботи є розкріпачення дітей, вдосконалення їхнього художнього мислення.

Таким чином, хорова мелодекламація, як результат художнього конструювання, – це творча майстерня з формування мислення. Діти отримують можливість застосування своїх здібностей за допомогою участі в хоровому прочитанні віршів не тільки в якості виконавців, а й у ролі керівника. Дитина розкріпачується, оскільки отримує можливість проявити свою самостійність і активність. Перевага хорового читання віршів полягає в тому, що для участі в ньому не потрібно вміти точно інтонувати висоту звуків. Тому керівник може залучати до нього фактично всіх дітей, без винятку. Єдина умова – це здатність чітко і ясно вимовляти слова. Хорова мелодекламація використовується також при вивченні текстів пісень, які потім виконуються дітьми. У цьому випадку з монотонного зазубрювання воно перетворюється у конструювання образів героїв і їх втілення в хоровому виконанні. Таким чином вирішуються ті самі завдання, що й при мелодекламації віршів. При цьому керівник повинен підготувати дітей до вокального виконання пісні. Відповідно, при розучуванні текстів береться до уваги напрямок мелодійної лінії пісні, своєрідність ритму, метра й динаміки. Звернемо увагу, що

робота над текстами пісень доступна тільки музичному керівнику, а управління хоровим читанням віршів – будь-якому вихователю дитячого садка, за умови попередньої підготовки.

Художнє конструювання застосовується в рамках методики LEGO, оскільки будь-яке конструювання, в тому числі й технічне, передбачає створення образу [10]. У художньому конструюванні – це образ героя, в техніці – предмет, який призначається для здійснення певної операції або дії, наприклад, літак – літати, будинок – жити, автомобіль – перевозити людей або вантажі дорогами. У технічному конструюванні образи беруться до уваги, наприклад, при конструюванні літака використовується образ птаха. Це необхідно для того, щоб зовнішній вигляд механізму перебував у відповідності до естетичних норм. Будинок, який відрізняється витонченою архітектурою, викликає естетичне захоплення.

При створенні моделей архітектурних споруд застосовується завдання побудувати у відповідності до норм архітектурних стилів. Їхня особливість полягає в різному конструюванні простору та зовнішнього вигляду споруди. Художні засоби кожного стилю є історично стійкими, тому освоєння їхньої архітектури при моделюванні будівель і споруд цілком виправдане. Відповідно, при визначенні завдань при їхньому моделюванні необхідно планомірно їх освоювати. Кожна історична епоха має своє обличчя у вигляді певного художнього стилю, тому розуміння засобів її виразності буде передумовою для розуміння мови різних мистецтв. Ці уявлення використовуються як в технічному, так і художньому конструюванні. Споруди в одних стилях виглядають громіздкими і важкими, в інших, навпаки, легкими і повітряними. Безсумнівно, що модель церкви в готичному стилі буде істотно відрізнятися від моделі церкви, побудованої в іншому стилі. Звернення і освоєння виразних властивостей стилів допоможе зрозуміти єдність різних мистецтв. Дитина, яка побудує церкву в готичному стилі, зрозуміє своєрідність виразності музики бароко, зокрема, Баха і Генделя. Мова не йде про те, що вона розпізнає її смислову глибину, а в тому, що буде близька до неї.

Художнє конструювання передбачає не тільки визначення образу, але і його розвиток, тобто практичне освоєння драматургії. Іноді цю здатність називають почуттям форми, наявність якої свідчить про бачення художнього твору як цілого, окремі елементи якого пов'язані між собою. Поза його наявності, твір мистецтва розпадається на сукупність не пов'язаних між собою фрагментів, одні з яких більш, а інші – менш виразні. Однак складність форми не означає, що дитина не може її освоїти і втілити у виконанні. Інша справа, що почуття форми можна сформувати тільки після тривалого періоду практичних занять. На музичних заняттях його формуванням займається керівник, і від його талановитості залежить, наскільки цікавим є те або інше виконання дитячої пісні або читання вірша [4]. Така робота цікава для дітей, оскільки вона дозволяє виявити творчі здібності. Формування почуття художньої форми сприяє розумінню необхідності використання тих чи інших засобів вираження. Без цієї роботи читання вірша або виконання пісні виявляється демонстрацією свого голосу або технічних можливостей.

Конструювання художнього образу героя є початковим етапом подальшої роботи, яка передбачає продумування, як він може розвиватися, і наскільки буде переконливим його втілення у виконанні. Стимулом для творчої роботи може бути ситуація, коли не виходить який-небудь окремий фрагмент, наприклад, головна кульмінація, в результаті чого відсутнє відчуття завершеності. Найбільша складність полягає, безумовно, в освоєнні технічних навичок для втілення задуманої драматургії. Це спонукає до оволодіння ними за допомогою спеціальних вправ. У результаті дитина приходить до усвідомлення того, що словесна або музична мова може стати виразною в залежності від рівня технічної та теоретичної підготовки дитини. Зокрема, вона звертає увагу на своєрідність структурування художнього тексту. У процесі цієї роботи дитина усвідомлює необхідність поділу фраз і пропозицій, розрізень початку, кульмінації і завершення в кожній з них. Іншими словами, дитина осягає своєрідність використання мовної виразності в контексті особливостей формоутворення.

Вище зазначена вимога пояснюється тим, що конструювання художнього образу передбачає вказівку на виразні засоби, за допомогою яких він втілюється при виконанні.

Керівник може доступно пояснити своєрідність художнього образу, але коли настає час його втілення у виконанні, без спеціальних термінів обійтися фактично неможливо. Під час роботи керівник повинен ставити завдання чітко і ясно. Використання понять в цьому плані істотно полегшить це завдання. Це передбачає знайомство дітей з поняттями, за допомогою яких можна вказати на певні особливості формоутворення і способи їх втілення. Необхідно пояснити їх значення і безпосереднє застосування в практичній роботі. В аспекті структурування як словесної, так і музичної мови корисним буде використання термінів, які розглядає І. Браудо в роботі “Артикуляція”, де можна знайти детальний аналіз структурування мелодійної лінії [5]. Використання термінів дозволить керівникові точно висловити свою думку при вирішенні певного виконавського завдання і полегшить творчий процес. Така вимога поширюється і на застосування основних понять музичної мови, наприклад, “сильна і слабка частка”, “такт”, “динаміка”, “кульмінація”, “легато”, “стаккато” тощо.

Коли І. Браудо пояснює використання терміна “артикуляція”, він говорить про те, що він запозичений музикантами з науки про мову [5, с. 3]. При цьому він підкреслює, що цей термін вказує на мистецтво виконання мелодії з тим або іншим ступенем розчленованості і зв'язності тонів за допомогою штрихів. Під час читання віршів звертають увагу на розчленованість проголошення складів і виразну дикцію. Необхідно їх ясно і чітко артикулювати, як і звуки при виконанні музичного твору. Якщо цього не відбувається, то художні образи не виникають, більш того, виконання створює враження пародії [5, с. 4]. Коли говорять про музичну артикуляцію, то мають на увазі своєрідність втілення у виконанні ритмічного малюнка. При абстрагуванні від нього своєрідність мелодії втрачає свій сенс. Саме тому він підкреслює, що артикуляція є основним засобом музичної виразності. Якщо виконавець намагається змінити штрихи, позначені композитором, то характер мелодії змінюється, стає зовсім іншим. Головне в тому, що при цьому абсолютно модифікується зміст художніх образів. З цього приводу І. Браудо зазначає, що конкретні позначення не є засобами фіксації вимови, а безпосередньою вимовою в залежності від своєрідності художнього образу [5, с. 6]. При їх аналізі можна виявити зміст художнього образу, але при відсутності їхнього втілення вони залишаться тільки вигадкою. При визначенні своєрідності артикуляції основне значення мають не метричні та ритмічні характеристики, а безпосереднє звучання, зв'язність і розчленованість [5, с. 9]. Це також має відношення до виконання динамічних відтінків. Тому будь-яка артикуляція не може бути визначена сукупністю зразків і прикладів. Їхня своєрідність залежить від особливостей художнього образу, які виявляються в художньому конструюванні, в якому прояснюється необхідність використання штрихів при виконанні ямба, хорея та інших видів мотивів. Тільки тоді можна з'ясувати, з якою пов'язаністю виконуються легато, ступінь стислості стаккато і глибини нон легато.

Термінологія, яку використовує І. Браудо, може застосовуватися як в роботі над мелодекламацією, так і у вокальній роботі над піснею. З її допомогою можна охопити форму вірша і пісні в цілому, інакше кажучи, її архітектоніку. Відзначимо, що термін “архітектоніка” вказує на архітектуру як вид мистецтва і будівництво споруд. Форма вірша і пісні розглядається як просторове спорудження. Головна кульмінація – це вершина літературного та музичного твору. Таким чином при виконанні пісень і віршів можна використовувати просторові уявлення. У кульмінації слово ніби поміщається в найвищу точку художнього простору. Якщо цього не відбудеться, то архітектоніка вірша буде зруйнована. Звичайно, керівник при поясненні таких аналогій, в першу чергу, використовує звичайні поняття, зрозумілі та доступні дитині. Їхнє освоєння необхідне, оскільки допомагає досягти значних успіхів. Робота над архітектонікою форми літературного та музичного твору вимагає від керівника не тільки знання, а й уміння використовувати пояснення, які зрозумілі дітям [8].

Робота над драматургією передбачає послідовне втілення в засобах виразності трансформації образів героїв. На першому плані зміни, які з ним відбуваються. Що вона

собою являє, допомагає зрозуміти відомий твір Асаф'єва "Музична форма як процес" [2]. Драматургія включає в себе послідовну сукупність мистецьких подій. Вони можуть являти собою як реальні події, так і події в сфері думки та духовного життя, переживання, зміни точки зору і позиції. Крім того, вона включає в себе послідовність розгортання відносин героїв між собою, наприклад, це може бути конфлікт або згода, заперечення або схвалення тощо.

Б. Асаф'єв визначає музику як мистецтво інтонуємого сенсу [1]. Музичну мову він розглядає як сукупність знаків, якими є інтервали, в яких виражаються смисли. Інтервал трактується не тільки як відношення тонів певної висоти, а й вираз певного сенсу, наприклад, скарги, прохання, заклику, протесту. Для дітей таке пояснення цілком доступне, більш того, необхідне, оскільки бездумне виконання пісні викликає небажання співати. Вище зазначене говорить про те, що теорію інтонації можна використовувати не тільки при конструюванні образу пісні, а й віршу. Більш того, при такій організації творчого процесу музична і словесна мова розглядаються в єдності. Конструювання художнього образу являє собою детальний аналіз мелодії та віршу для з'ясування сукупності інтонацій, за допомогою розгляду яких виявляється послідовність розгортання смислів. У цьому аспекті драматургія – це послідовна зміна сенсу. Пробудження бажання виконати пісню або прочитати вірш обов'язково включає в себе обговорення драматургії як розвитку інтонації. Справді, поза інтонаційного аналізу, який є фактично художнім конструюванням, неможливе виявлення засобів художньої виразності, які застосовуються у виконанні.

Для ілюстрації вище наведених положень наведемо опис драматургії уявної дитячої пісні. У першому куплеті висловлюється радість від того, що діти пішли в дитячий садок; у другому – подяка батькам і вихователям; у третьому – стан захоплення, який панує на святі. Безумовно, що при цьому виділяються музичні інтервали і слова, в яких позначені переживання виражаються найбільш яскраво. Мова такого аналізу має відповідати віковим особливостям дітей, тому термінологія замінюється на образні висловлення. У вище наведеній методиці аналізу первинним є словесний текст, проте можна таким зробити і музичний. Тоді виявляються музичні інтонації та їхній зміст, а також засоби виразності. Таким чином, слова пісні "розфарбовуються" за допомогою засобів музичної виразності. Наприклад, в першому куплеті пісні виділяються м'які інтонації, тому мелодія виконується на легато; у другому – інтонації, які до чогось закликають, відповідно, використовується стаккато; третій куплет виконується урочисто, що передбачає застосування нон легато.

Висновки, зроблені в результаті дослідження. Використання конструювання художнього образу є складовою творчого акту незалежно від виду мистецтва. Воно передбачає виявлення відношення дитини до герою, яка стає соавтором художнього твору. При цьому здійснюється вплив на моральний стан дитини. Усвідомлення необхідності його втілення стає джерелом засвоєння техніки різних видів мистецтв, що спонукає до різних інтерпретацій. На музичних заняттях у дошкільних закладах перспективним є використання групової мелодекламації. Це завдання включає в себе не тільки визначення образу, а також виявлення його розвитку, практичного засвоєння принципів драматургії, наслідком чого є почуття форми. Саме це спонукає до виявлення виразних засобів для виконання та використання термінології. Важливо, що мова мистецтва розглядається як сукупність елементів (слів, музичних інтервалів), що виражають сенси, які необхідно втілити при виконанні художнього твору. Подальше дослідження передбачає прояснення складових методики, що розглянута у статті.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Асаф'єв Б. Музыкальная форма как процесс. Кн. 1, 2. 2-е изд. Ленинград : Музыка, 1971. 378 с.
2. Бахтин М.М. Эстетика словесного творчества. 2-е изд. М. : Искусство, 1986. 445 с.
3. Браудо И. Артикуляция. О произношении мелодии. М. : Госмузиздат, 1961. 200 с.

4. Огороднов Д. Е. Методика комплексного музыкально-певческого воспитания и программа, как методика воспитания вокально-речевой и эмоционально-двигательной культуры. / Д.Е. Огороднов URL.: <https://edu.tatar.ru/upload/images/files/ogorodnov.pdf>.